

Protokol fra Grænseforeningens Sendemandsmøde 2025

Søndag den 11. maj kl. 10.00-15.00, Hotel Svendborg, Svendborg.

1. Sendemandsmødet åbner

Thomas Rathlev Henriksen, generalsekretær i Grænseforeningen, bød velkommen til den officielle del af Sendemandsmødet.

Hilsen fra generalkonsul Annette Lind

2. Valg af dirigent

Hovedbestyrelsen foreslog Jens M. Henriksen som dirigent. Sendemandsmødet tilsluttede sig valget.

Jens M. Henriksen takkede for valget og konstaterede, at Sendemandsmødet var varslet og indkaldt rettidigt, jf. vedtægterne, og at der var 99 deltagere til stede, fordelt på 31 lokalforeninger inklusive landsorganisationen. I alt er der 81 stemmeberettigede; henholdsvis sendemænd og medlemmer af hovedbestyrelsen.

Jens M. Henriksen noterede, at et forslag til dagsordenen fra Grænseforeningen Kreds 20 blev gennemført om lørdagen i forbindelse med et punkt om lokalforeningerne.

3. Valg af referent

Hovedbestyrelsen foreslog Thomas Rathlev Henriksen som referent. Sendemandsmødet tilsluttede sig valget.

4. Valg af stemmetællere

Hovedbestyrelsen foreslog Benedikte Hedegaard Gerlach (formand for stemmetællerne, sekretariatet), Lars Dysgård (sekretariatet), Freja Ib Frederiksen Giebel (sekretariatet), Ove Sandholt (Grænseforeningen Slagelse) og Aase Sjerslev Rasmussen (Grænseforeningen Silkeborg-Hammel) som stemmetællere. Sendemandsmødet tilsluttede sig valget.

5. Hovedbestyrelsens beretning om Grænseforeningens virksomhed det forløbne år

Mirco Reimer-Elster, formand for Grænseforeningen, aflagde beretning i forlængelse af den i forvejen udsendte skriftlige beretning - se vedlagte.

Kirsten Rykind-Eriksen, Grænseforeningen Vejle Vesteregnet, takkede for den positive beretning. Hun fremhævede, at man også godt kunne skrive, at lokalforeningsformand også holder taler i forbindelse med årsmøderne. Hun fremhævede også, at de tætte bånd mellem Grænseforeningens lokalforeninger og de sydslesvigske foreninger, som bliver nævnt i beretningen, muligvis ikke er så tætte som tidligere. Det er et emne, som vil blive taget op til Skamlingsbanke-konferencen, som Grænseforeningens Kreds 20 står for til

november. Hun efterlyste også, at datoerne for Sydslesvigturen, hvis den bliver gentaget næste år, meldes ud i god tid, så det ikke kolliderer med eksisterende ture. Formanden kvitterede for kommentaren.

Tyge Mortensen, Grænseforeningen Fyn, takkede for formandens beretning og tilføjede, at man desværre oplever en mere negativ virkelighed i deres lokalområdet, hvor medlemmer bliver færre og færre, og det er svært at stille en bestyrelse. Formanden kvitterede for kommentaren.

Sendemandsmødet tog beretningen til efterretning.

6. Fremlæggelse af det reviderede regnskab

Økonomichef Lars Dysgård orienterede om regnskabet for 2024. Regnskabet udviser et lille overskud på 316.000 kroner. Han fremhævede, at økonomien er stabil på trods af uro ude i verden.

Overskuddets størrelse skyldes en række faktorer. Først og fremmest fik Grænseforeningen i 2024 et ekstraordinært udbytte fra Grænsefonden på 5,812 mio.kr. Desværre gik Grænseforeningens værdipapirer mindre godt – her er der en forskel på 2,3 mio.kr. ift. seneste år. Det har også kostet på posten 'Drift af sekretariatet', at direktøren blev opsagt. Sammenlagt giver det et lille overskud med en uændret egenkapital på 39 mio.kr.

Mogens Ladegaard, Grænseforeningen Vejle Vesteregn, spurgte til, om værdipapirerne var realiseret. Økonomichefen svarede nej. Når Trump-effekten vender, så vil værdipapirerne gå op igen. På den lange bane har vi ikke tabt noget.

Regnskabet blev enstemmig godkendt.

7. Hovedbestyrelsens orientering om handlingsplan og budget for det kommende år – del 1

Økonomichef Lars Dysgård orienterede om budget for 2025, der blev godkendt af hovedbestyrelsen i 2024. Grænseforeningen budgetterer i 2025 med at gå i 0 og håber at kunne indhente noget af det tabte fra 2022, hvor regnskabet endte med et underskud på 8,5 mio.kr.

Økonomichefen fremhævede desuden, at Grænsefondens bidrag forventes at være på 3,6 mio.kr., hvilket er en nedgang fra det tidligere gennemsnit på 4,6 mio.kr. Nedgangen forventes at være permanent.

Kirsten Rykind-Eriksen, Grænseforeningen Vejle Vesteregn, spurgte til, om det er muligt at rykke penge fra Folkemødet Bornholm til Kulturmødet Mors, hvor der foregår mange vigtige debatter. Hun fremhævede, at der kommer mange, og at det er et sted, hvor Grænseforeningen bør have et ansigt. Formanden svarede, at Grænseforeningen er bundet

af Resultataftale med Sydslesvigudvalget til at bruge de omtalte penge på Folkemødet Bornholm i 2025. Det er en konkret opgave, vi skal løse, lød det.

Økonomichefen rundede af med at fortælle, at han stopper i Grænseforeningen pr. 31. august for at gå på pension. Han takkede formandskab, den nye generalsekretær samt kolleger i sekretariatet for mange års godt samarbejde. Forsamlingen kvitterede med store klapsalver. Formanden takkede for Lars Dysgårds indsats.

7. Hovedbestyrelsens orientering om handlingsplan og budget for det kommende år – Del 2

Generalsekretær Thomas Rathlev Henriksen orienterede om, at arbejdet med handlingsplanen først for alvor går i gang efter Sendemandsmødet, når der er afklaring omkring nye vedtægtsændringer og ny strategi. Han forventede, at arbejdet med handlingsplan vil være i fokus til næste samling i efteråret, hvor der er lokalforeningsmøde. Generalsekretæren gjorde opmærksom på udfordringer i foreningslivet, som vi som forening også må forholde os til, bl.a. at vi fremadrettet må overveje, hvordan vi genfortolker og bedst bedriver folkeoplysning.

Sendemandsmødet tog herefter orienteringen om såvel budget som handlingsplan til efterretning.

8. Behandling af indkomne forslag

a. Vedtægtsændringer fra hovedbestyrelsen

Bestyrelsesmedlem Steen Skovhus fremlagde forslaget til nye vedtægtsændringer, som et udvalg i hovedbestyrelsen står bag, og som hele hovedbestyrelsen er enige om. Han uddybede med, at det var en bunden opgave at revidere vedtægterne, i og med Grænseforeningen har fået en generalsekretær i stedet for en direktør, og at Grænseforeningen Ungdom i foråret valgte at nedlægge sig selv. Den opgave resulterede i, at man valgte at kigge hele vedtægten igennem og komme med et forslag, der er en større ændringspakke, herunder en præcisering af formålsparagraf, afskaffelse af ressourcepersoner i hovedbestyrelsen samt en afvikling af medlemmers direkte organisering i landsforeningen.

Tyge Mortensen, Grænseforeningen Fyn, spurgte til, hvorfor man vil ændre i formålsparagraffen. Steen Skovhus svarer, at man i hovedbestyrelsen mener, at den nuværende er for åben, og at der er behov for at præcisere, hvor det er, at vi skal støtte dansk sprog og kultur.

Søren Dalmark, Grænseforeningen Fyn, udtalte, at han følte sig usikker på at lave vedtægtsændringer, før man har besluttet en strategi, ligesom man ikke laver handlingsplaner før en strategi. Formand Mirco Reimer-Elster svarer, at det hænger sammen.

Kirsten Rykind-Eriksen, Grænseforeningen Vejle Vesteregn, mente, at den nuværende formålsparagraf er bedst, da den åbner for flere initiativer. Den sønderjyske sag involverede hele Danmark, og det bør den også gøre i dag, lød det. Formanden svarer, at Grænseforeningen ikke skal forstås som et soloprojekt for Sydslesvig, men at det dog er vigtigt at præcisere, at vi ikke skal støtte dansk sprog i Vordingborg eller Hvidovre, men i Sydslesvig.

Jørgen Beier, Viborgegnens Grænseforening, fortalte, at han er meget beklemmt med de ændringer, der er foreslået. Det er grundlæggende at støtte danskheden, lød det med reference til den nuværende formålsparagraf.

Tyge Mortensen, Grænseforeningen Fyn, udtalte, at man på Fyn var ved at falde ned fra stolen, da man så forslaget. Man ønsker i stedet at vende tilbage til en højskoletilgang, hvor danskhed og dansk kultur debatteres bredt. Han foreslog, at man derfor godkendte de øvrige vedtægtsændringer, men afvejede forslaget om at ændre i formålsparagraffen og foreslog at bruge et år på at debattere mulige ændringer her. Formanden svarede, at det ikke er en mulighed kun at tage dele af vedtægterne. Det er hele pakken, lød det.

Sven Wieland, Grænseforeningen Kolding & Omegn, udtalte, at han er chokeret over at opleve, at Sydslesvig ryger i baggrunden for det sønderjyske. Han mente, at man skal stemme for de nye vedtægtsændringer.

Anders Molt Ipsen, Grænseforeningen Aarhus, mente, at den nye formålsparagraf er elegant formuleret og indeholder både swung og præcision. Han tilføjede, at den bredere formulering ligger i sætningen om, at Grænseforeningen er en folkeoplysende forening. Det er et Columbus-æg ift. de drøftelser, der har været, lød det.

Jens Overgaard, Grænseforeningen Aabenraa, udtalte, den nye formålsparagraf er en god præcisering, fordi danskhed er noget sludder. Den nye formålsparagraf er tidssvarende, lød det.

Helmuth Kroer, Grænseforeningen Aalborg, fremhævede, at grænselandet går fra Kongeåen til Ejderen.

Mogens Larsen, Grænseforeningen Ringsted, fremhævede, at man i Ringsted bliver lovliggjort som forening, hvis den nye formålsparagraf bliver godkendt.

Søren Dalmark, Grænseforeningen Fyn, efterlyste, at de nye forslag til vedtægtsændringer kunne være drøftet ved tidligere møder.

Kirsten Rykind-Eriksen, Grænseforeningen Vejle Vesteregn, undrede sig over, at debatten hurtigt blev lukket af hovedbestyrelsen med ordene om, at det er hele pakken eller intet. Formanden svarede, at det er et tilbud.

Lars Henrik Callesen, Grænseforeningen Nordvestjylland, opfordrede til, at man lader formålsparagraffen stå åben, så man kan diskutere mulige ændringer ude i foreningerne.

Jørgen Beier, Viborgegnens Grænseforeningen, sagde, at danskhed er noget inde i hjertet, og det er ikke hensigten at tage noget fra Sydslesvig. Men vi skal passe på, at man ikke tager noget fra dem nord for grænsen, lød det.

Tyge Mortensen, Grænseforeningen Fyn, takkede for debatten og fremhævede, at det er hårdt sat op, når hovedbestyrelsen siger alt eller intet. Han nævnte igen, at man i Fyn har svært ved at samle mennesker udelukkende ud fra emnekredsen Sydslesvig. Han opfordrede til, at man fra ledelsens side faciliterede flere samtaler om formålsparagraffen.

Torben Sperre, Viborgegnens Grænseforening, mente, at problemet med paragraf 2, formålsparagraffen, er uløseligt. Han foreslog, at alle lokalforeninger sendte deres forslag til en formålsparagraf til hovedbestyrelsen, som så kunne genoverveje deres forslag.

Helmuth Kroer, Grænseforeningen Aalborg, henviste til, at forslag om vedtægtsændringer skal indsendes otte uger før, så man altså ikke bare kan lave noget nyt forslag her og nu.

1. næstformand Else Tornbo fremhævede, at hun oplever, at der er masser af energi i Sydslesvig. Hun foreslog, at man vedtog forslaget nu og så nedsatte en arbejdsgruppe, så man kan komme videre. Det er vigtigt, at sekretariatet har en retning, lød det.

Marie Stamp, Tønder Amts Grænseforening, kvitterede for debatten og anbefalede, at man stemte for forslaget.

Søren Dalmark, Grænseforeningen Fyn, henviste til, at man altid kan ændre noget ved en generalforsamling.

Dirigenten sendte herefter forslaget til afstemning.

Forslaget til nye vedtægtsændringer blev godkendt af forsamlingen med stemmerne:

For: 70

Imod: 4

Undlod at stemme: 7

b. Ny strategi

Mirco Reimer-Elster, formand for Grænseforeningen, fremlagde forslaget til ny strategi for Grænseforeningen, som hovedbestyrelse har udarbejdet – se vedlagte.

Tyge Mortensen, Grænseforeningen Fyn, efterlyste mere energi i strategiforslaget. Han fremhævede, at det er svært at sælge billetter kun på Sydslesvig i deres lokalområde. Han opfordrede til, at strategioplægget blev udskudt og i stedet omsat til en debat i lokalforeningerne om foreningens drivkraft.

Mogens Larsen, Grænseforeningen Ringsted, fortalte, at der ikke mangler energi, når man i Ringsted mødes med Sankt Knuds Gilde i Flensborg.

Sven Wieland, Grænseforeningen Kolding, opfordrede Tyge Mortensen fra Fyn til at besøge Sydslesvig, hvis han mener, at der mangler energi.

Kirsten Rykind-Eriksen, Grænseforeningen Vejle Vesteregn, opfordrede til ny handling, og at man ikke kan blive ved med at gøre det samme. Hun efterlyste også ny energi.

Marie Stamp, Tønder Amts Grænseforening, kvitterede for forslaget, men efterlyste samtidig de bløde værdier, der var repræsenteret i den nuværende strategi. Det drejer sig især om grænselandet i hjertet af et åbent Danmark og et åbent EU samt henvisninger til København-Bonn Erklæringerne.

Forslaget til ny strategi blev godkendt af forsamlingen med stemmerne:

For: 77

Imod: 1

Undlod at stemme: 3

9. Fastsættelse af kontingent til hovedforeningen

Dirigenten fremlagde, at hovedbestyrelsen indstillede til uændret kontingent. Sendemandsmødet godkendte dette.

10. Valg:

a. Hovedbestyrelse (jvf. § 15)

Dirigenten indledte bestyrelsesvalget med at opridse rammerne: Alle vælges for to år, jf. vedtægternes §13 stk. 2. På valg var:

- **Region Syddanmark:** Mogens Ladegaard, Vejle Vesteregn (nyvalg). Per Grau Møller genopstillede ikke.
- **Region Midtjylland:** Horst-Werner Knüppel, Skjern, Tarm & Videbæk (genvalg). Der var ikke andre kandidater.
- **Region Sjælland:** Stig Andersen, Næstvedegnen (genvalg). Der var ikke andre kandidater.
- **Region Hovedstaden:** Erling Rørdam, Hørsholm (genvalg). Der var ikke andre kandidater.
- **Region Nordjylland:** Jørgen Bruun Christensen genopstillede ikke. Der var to kandidater til den ene post:
 - o Ane Dragsbæk Poulsen, Nordvestjylland (nyvalg)
 - o Lars Henrik Callesen, Nordvestjylland (nyvalg)

Der var forinden modtaget indstillinger af alle.

Jørgen Bruun Christensen motiverede begge kandidater til den ene post som repræsentant for Region Nordjylland. Herefter præsenterede de to kandidater sig selv på ca. to minutter.

Dirigenten bad forsamlingen stemme ved brug af stemmesedler og pointerede, at stemmesedlen indeholdt to navne, og for at stemmesedlen var gyldig, skulle der være et kryds. Øvrige stemmesedler ville blive erklæret ugyldige.

Forsamlingen stemte herefter til den ene bestyrelsespost i Region Nordjylland.

Ane Dragsbæk Poulsen blev valgt med 69 stemmer. 11 stemte på Lars Henrik Callesen. 1 undlod at stemme.

Forsamlingen godkendte herefter de øvrige valg med klapsalver efter oplæsning af hvert navn.

Formanden overrakte gaver til de nye medlemmer af bestyrelsen og takkede de afgangende bestyrelsesmedlemmer og ressourcepersoner, der udgår af bestyrelsen som følge af de nye vedtægtsændringer. Jørgen Bruun Christensen, afgangende bestyrelsesmedlem og medlem af bestyrelsen gennem 29 år, modtog en særlig tak for formanden, hvorefter forsamlingen kvitterende med stående klapsalver. Jørgen Bruun Christensen takkede efterfølgende for sine år i foreningen.

b. Revisor

Bestyrelsen indstillede statsautoriseret revisor Lars Rasmussen, Ri Revision.

Sendemandsmødet tilsluttede sig valget.

11. Eventuelt

Henrik Højer Hansen, Grænseforeningen Hørsholm, fortalte, at han synes, at Sendemandsmødet havde været en kæmpe succes. Han opfordrede også til, at man holdt flere pauser undervejs.

Jens Overgaard, Grænseforeningen Aabenraa, sagde, at sekretariatet fortjener en stor hånd. Salen klappede efterfølgende. Han opfordrede også til, at man meldte sine børn ind i foreningen efter inspiration fra Ane Dragsbæk Poulsen, hvis mor havde gjort det med hende, og nu selv havde gjort det med sin egen datter.

Kirsten Rykind-Eriksen, Grænseforeningen Vejle Vesteregn, takkede for et godt Sendemandsmøde. Hun takkede også Jørgen Bruun Christensen for mange gode timer tidligere i bestyrelsen, herunder gode køreture fra Jylland til København. Hun opfordrede også til, at den nye bestyrelse ikke talte dårligt om den tidligere bestyrelse og det tidligere arbejde.

Mogens Larsen, Grænseforeningen Ringsted, spurgte til et flag, der var blevet hængt op i foyeren. Det er det sønderjyske egnsflag, lyder det.

Generalsekretær Thomas Rathlev Henriksen, mindede om, at hovedbestyrelsen skal mødes efterfølgende og konstituere sig.

12. Dirigenten nedlagde sit hverv

Dirigenten takkede forsamlingen for deltagelsen i Sendemandsmødet og nedlagde sit hverv.

13. Afslutning

Mirco Reimer-Elster, formand for Grænseforeningen, takkede for Sendemandsmødet og henviste til næste års Sendemandsmøde den 25.-26. april 2026 på Koldingfjord.

Formanden takkede sekretariatet for arbejdet.

Generalsekretæren takkede dirigenten for god ledelse af forsamlingen og benyttede samtidig lejligheden til at takke de fremmødte for deltagelse.

Hotel Svendborg, 11. maj 2025.

Mirco Reimer-Elster

Formand

Jens M. Henriksen

Dirigent